

UZASADNIENIE

Powódka – J. P., w pozwie z dnia 13 kwietnia 2017 roku, skierowanym przeciwko Wojewódzkiemu Szpitalowi (...) w Ł., wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 100.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia za błąd w sztuce lekarskiej. Nadto powódka wniosła także o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za dalsze mogące ujawnić się w przyszłości szkody/krzywdy po jej stronie wynikające z faktu poddania się zabiegowi transfuzji krwi w pozwanej placówce medycznej. Strona powodowa wniosła również o przyznanie pełnomocnikowi powódki kosztów pomocy prawnej świadczonej z urzędu (pozew 2-7).

W odpowiedzi na pozew, Wojewódzkie Wielospecjalistyczne Centrum Onkologii i Traumatologii (...) w Ł. (dawniej Wojewódzki Szpital (...) (...) w Ł.), wniosło o oddalenie powództwa w całości kwestionując powództwo zarówno co do zasady jak i wysokości. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia oraz wniósł o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm prawem przepisanych (odpowiedź na pozew, k. 65-70).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

J. P. w dniach od 23 września 2008r. do 26 września 2008 r. przebywała na oddziale: Klinika (...) w Wojewódzkim Szpitalu (...) w Ł.. Powódka została przyjęta z powodu ciężkiej niedokrwistości celem diagnostyki i leczenia. Na podstawie przeprowadzonych badań rozpoznano u niej niedokrwistość z niedoboru żelaza. W leczeniu zastosowano pozajelitowo preparat żelaza, przetoczono jej 4 jednostki KKCz. Jednostkę krwi poddano próbie zgodności krzyżowej, a jej wynik oznaczono jako „próba krzyżowa zgodna”.

W dniu 26 września 2008r. J. P. wypisano do domu z zaleceniem dalszej opieki w Poradni Hematologicznej, ze wskazaniem kontroli morfologii za 7 dni (dokumentacja medyczna, k. 9-58, 74-82, 85-97, 107-115; wyniki prób zgodności, k. 83-84; zeznania powódki, k. 167-168v.- od 00:58:24).

W dniach od 20 listopada 2008 r. do 25 listopada 2008 r. powódka przebywała w IV Szpitalu Miejskim im. Jordana, gdzie miała wykonany zabieg, a po zabiegu przetoczono jej 2 jednostki KKCz. Powódka wyraziła zgodę na przetoczenie krwi (zeznania powódki, k. 167-168v.- od 00:58:24; karta informacyjna, k. 20).

W ocenie hematologicznej, wykonany we wrześniu 2008 r. w Klinice (...) w Ł., zabieg przetoczenia 4 jednostek koncentratu krwinek czerwonych J. P., był właściwą opcją terapeutyczną, zgodnie ze sztuką medyczną, był to również zabieg ze wskazań życiowych.

Z punktu widzenia hematologicznego, nie było nieprawidłowości przy kwalifikacji i procedurze przetoczenia 4 jednostek koncentratu krwinek czerwonych u powódki. Próba krzyżowa była wykonana prawidłowo (opinia biegłego hematologa, k. 131-132; ustna uzupełniająca opinia biegłego hematologa, k. 164v.-166v.)

Aktualnie zgłaszane przez powódkę dolegliwości (takie jak: uczucie zmęczenia, uogólnione bóle kostne, świąd skóry, czy zmiany na dłoniach), nie mają w ocenie hematologicznej, związku przyczynowo-skutkowego z zabiegiem przetoczenia 4 jednostek koncentratu krwinek czerwonych w pozwanym szpitalu.

Gdyby było to związane z przetoczeniem, to objawy te wystąpiłyby od razu w trakcie przetoczenia bądź tuż po (po upływie 12 godzin). W dokumentacji medycznej nie ma żadnych zapisów, by powódka takie objawy zgłaszała, w książce transfuzyjnej nie ma także informacji o nieprawidłowym przebiegu przetoczenia (opinia biegłego hematologa, k. 131-132; ustna uzupełniająca opinia biegłego hematologa, k. 164v.-166v.)

Z punktu widzenia hematologicznego, nie wynika aby pacjenci otrzymujący przetoczenia koncentratu krwinek czerwonych doznawali jakichkolwiek cierpień (opinia biegłego hematologa, k. 131-132; ustna uzupełniająca opinia biegłego hematologa, k. 164v.-166v.)

W ocenie hematologicznej powódka nie doznała uszczerbku na zdrowiu w wyniku zabiegu przetoczenia krwi we wrześniu 2008 r. (opinia biegłego hematologa, k. 131-132; ustna uzupełniająca opinia biegłego hematologa, k. 164v.-166v.)

Powódka nie wymaga pomocy osób trzecich, jest osobą w pełni samodzielną (opinia biegłego hematologa, k. 131-132; ustna uzupełniająca opinia biegłego hematologa, k. 164v.-166v.)

Aktualnie powódka jest, w ocenie hematologicznej, w dobrym stanie ogólnym, jest samodzielną, wymaga jedynie intensyfikacji leczenia preparatami żelaza, celem wyrównania parametrów morfologii krwi. Powódka powinna przyjmować systematycznie suplementacje preparatami żelaza w związku ze stwierdzoną u niej niedokrwistością. Koszt leczenia wynosi około 20 - 30 zł miesięcznie.

J. P. powinna regularnie kontrolować morfologię krwi oraz poziom zapasów tkankowych żelaza, początkowo raz na miesiąc (przez ok. 3 miesiące) a następnie co 3 - 6 miesięcy, do czasu wyrównania niedokrwistości (opinia biegłego hematologa, k. 131-132; ustna uzupełniająca opinia biegłego hematologa, k. 164v.-166v.).

Rokowanie hematologiczne powódki jest pozytywne, pod warunkiem systematycznego przyjmowania leków i regularnej kontroli medycznej (opinia biegłego hematologa, k. 131-132; ustna uzupełniająca opinia biegłego hematologa, k. 164v.-166v.).

W dniu 5 maja 2015 r. rozpoznano u powódki chorobę zawodową pod postacią alergicznego kontaktowego zapalenia skóry (orzeczenie, k. 59-59v.)

(...) S.A. w W. w dacie przedmiotowego zdarzenia był ubezpieczycielem pozwanego Wojewódzkiego Szpitala (...) w Ł. (okoliczność bezsporna; polisa k. 98-102).

Dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie sąd oparł się na powołanych dowodach z dokumentów, częściowo zeznań powódki oraz opinii biegłego hematologa. Opinia ta została przyjęta przez sąd jako rzetelna i fachowa. Została wykonana zgodnie z tezą dowodową, w oparciu o analizę akt sprawy, dokumentację medyczną, zaś wszelkie, zgłaszane przez stronę powodową wątpliwości zostały wyjaśnione w ustnej opinii uzupełniającej złożonej na rozprawie. Biegła wyjaśniła dlaczego, zgodnie z jej wiedzą specjalistyczną, postępowanie w pozwanym szpitalu było prawidłowe, zarówno pod względem diagnostyki, jak i samego przeprowadzenia przetoczenia krwi powódce. Zabieg ten nie spowodował żadnych konsekwencji zdrowotnych u powódki. Biegła wykluczyła jakikolwiek związek pomiędzy dolegliwościami zgłaszanymi przez powódkę obecnie, a zabiegiem przeprowadzonym 10 lat temu. Wobec nie wykazania zaś zasady odpowiedzialności, również z uwagi na uwzględniony przez Sąd, zarzut przedawnienia, Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychologa oraz wniosek o przesłuchanie świadka M. P.. Dopuszczenie powyższych dowodów służyłoby jedynie wydłużeniu postępowania oraz mnożeniu jego kosztów.

Oceniając materiał dowodowy sąd odmówił wiary twierdzeniom powódki, że bez badań, a także uprzedniej rozmowy, przeprowadzono u niej przetoczenie krwi. Podkreślenia wymaga, że stan zdrowia powódki w dacie przyjęcia – 23 września 2008 r. - gdy wartość hemoglobiny wynosiła 4,1 g/dl, to zabieg przetoczenia koncentratu krwinek czerwonych był u powódki zabiegiem ratującym życie. Nie tylko był to zabieg wskazany, ale miał charakter niezbędny. Nadto za niewiarygodne Sąd uznał te twierdzenia powódki, że gdyby miała świadomość, że ma mieć przetoczoną krew, to by się na nią nie zgodziła. Powyższemu przeczy zachowanie powódki z tamtego okresu, już bowiem w listopadzie 2008 r. (2 miesiące po pobycie w pozwanym szpitalu), powódka w szpitalu (...) w Ł., ponownie miała przetaczaną krew, na co wyraziła zgodę. Skoro zaś wówczas wyraziła taką zgodę, trudno przypuszczać, że dwa miesiące wcześniej,

w sytuacji zagrożenia życia, od wyrażenia zgody się uchyliła. Powyższe jest bowiem sprzeczne z doświadczeniem życiowym.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Powództwo podlegało oddaleniu wobec niewykazania przesłanek odpowiedzialności strony pozwanej oraz z uwagi na skutecznie podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia.

W niniejszej sprawie pozwany został - Wojewódzki Szpital (...) w Ł. (obecnie Wojewódzkie Wielospecjalistyczne Centrum Onkologii i Traumatologii (...) w Ł.).

Podstawy odpowiedzialności pozwanego szpitala należy upatrywać w art. 415 k.c., zgodnie z którym kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Dla powstania odpowiedzialności konieczne jest zatem ustalenie winy, wyrządzenia szkody oraz normalnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem lub zaniechaniem a powstałą szkodą. Odpowiedzialność takiego podmiotu musi być rozważana także na podstawie innych przepisów prawa cywilnego, zwłaszcza art. 430 k.c. Zgodnie z ostatnio powołanym przepisem kto na własny rachunek powierza wykonanie czynności osobie, która przy wykonywaniu czynności podlega jego kierownictwu i ma obowiązek stosować się do jego wskazówek, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną z winy tej osoby przy wykonywaniu powierzonej jej czynności.

Zatem przyjęcie odpowiedzialności zakładu opieki zdrowotnej na podstawie art. 430 k.c. wymaga uprzedniego stwierdzenia, iż pracownik zakładu wyrządził szkodę w sposób zawiniony i odpowiada z tego tytułu na zasadach ogólnych (art. 415 k.c.).

Między osobą powierzającą wykonanie czynności a tym, komu czynność powierzono, musi istnieć stosunek zwierzchnictwa i podporządkowania. Zwierzchnikiem jest ten, kto na własny rachunek powierza wykonanie czynności osobie, która przy jej wykonywaniu podlega jego kierownictwu i ma obowiązek stosować się do jego wskazówek.

W doktrynie i judykaturze przyjmuje się, że chodzi o pojęcie podporządkowania ogólnoorganizacyjnego. W konsekwencji, stosunkiem podporządkowania obejmuje się także działania zatrudnionych w zakładzie fachowców, którym przysługuje stosunkowo szeroki zakres samodzielności w podejmowaniu decyzji np. w odniesieniu do działania lekarzy w zakresie diagnozy i terapii.

Wobec tego zakład opieki zdrowotnej ponosi odpowiedzialność za błędy organizacyjne i zaniedbania personelu medycznego oraz za naruszenie standardów postępowania i procedur medycznych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, skutkiem czego są poważne szkody doznane przez pacjenta (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 12 października 2006 roku, I ACa 377/06, LEX nr 526714; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 4 marca 2009 r., I ACa 12/09, niepubl.).

Wymaganie wyrządzenia szkody przy wykonywaniu powierzonej czynności oznacza, że między powierzeniem czynności a działaniem, w którego wyniku nastąpiła szkoda, powinien zachodzić związek przyczynowy i związek tego rodzaju, jaki w myśl obowiązujących zasad usprawiedliwia odpowiedzialność zobowiązanego do odszkodowania. Chodzi tu więc o związek w rozumieniu art. 361 § 1 k.c., ograniczający się do następstw normalnych, tj. takich, jakie na podstawie doświadczenia życiowego należy uznać za stanowiące z reguły skutki danego rodzaju działań lub zaniechań.

Miernikiem właściwego zachowania odpowiedzialnego jest kryterium należytej staranności (art. 355 k.c.).

Od lekarzy wymaga się staranności wyższej niż przeciętna z uwagi na przedmiot ich zabiegów, którym jest człowiek i skutki, które często są nieodwracalne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 9 marca 2001 roku, I ACa 124/01).

Wymienione wyżej przesłanki odpowiedzialności pozwanego nie zostały spełnione.

W niniejszej sprawie powódka wskazała, że dochodzona pozwem kwota wiąże się z dolegliwościami odczuwanymi przez nią na skutek przetoczenia jej krwi, która została przeprowadzona w pozwanym szpitalu we wrześniu 2008 r.

Nie ulega wątpliwości, że powódka ma problemy natury hematologicznej, a także stwierdzoną chorobę zawodową. A wszelkie jej problemy zdrowotne są dla niej źródłem cierpień, a sytuacja w jakiej się znajduje wpływa na jej życie.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy z przyczyn wskazanych w jego ocenie nie dostarczył jednak podstaw do stwierdzenia, by stan ten był następstwem jakiegoś błędu, zaniedbania, czy zawinienia w opiece medycznej w okresie jego pobytu w Pozwanym Szpitalu od dnia 23 września 2008 r. do 26 września 2008 r. Wskazywana przez stronę powodową podstawa faktyczna dochodzonego roszczenia została jednoznacznie wykluczona w drodze opinii biegłego hematologa, a także załączonej dokumentacji. Podkreślenia wymaga, że wszelkie negatywne skutki przetoczenia krwi ujawniają się w krótkim okresie po jej wykonaniu – jest to okres do 12 godzin. U powódki nie odnotowano żadnych komplikacji, czy skutków ubocznych. Obecny zaś stan zdrowia powódki, nie ma związku z przetoczeniem krwi w pozwanym szpitalu. Nadto powódka już dwa miesiące po przetoczeniu krwi w Pozwanej placówce medycznej, miała kolejny zabieg, po którym ponownie przetoczono jej krew. Również wówczas, nie odnotowano w dokumentacji medycznej, negatywnych konsekwencji dla zdrowia powódki. Nadto powódka nie wykazała w żaden sposób, że w sytuacji, gdy była w stanie zagrażającym jej życiu, została w sposób niewłaściwy poinformowana o zabiegu.

Zatem z uwagi na dwie grupy powodów – omówiony okres wystąpienia powikłań i prawidłowe postępowanie w pozwanym szpitalu – wykluczone jest, iż aktualny stan zdrowia powódki ma związek z pobytem w pozwanym szpitalu. W świetle opinii biegłego postępowanie personelu medycznego w pozwanym szpitalu było zgodne z przyjętymi procedurami medycznymi i nie nosiło cech niestaranności lub błędu w sztuce medycznej.

Nie negując zakresu cierpień powódki w związku ze stanem jej zdrowia, to w okolicznościach niniejszej sprawy mając na uwadze powyższe rozważania, w ocenie sądu, brak jest podstaw do przypisania stronie pozwanej odpowiedzialności, co skutkowało oddaleniem powództwa z tej przyczyny w całości.

Drugą przyczyną oddalenia roszczeń powódki był, jak to zaznaczono na wstępie, skutecznie podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczeń.

Zgodnie z art. 442¹ § 1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Zgodnie natomiast z art. 442¹ § 3 k.c. w razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Zabieg, z którym Powódka wiąże doznaną przez siebie szkodę miał miejsce w dniu 23 września 2008 r. w związku z czym w tym dniu zaistniały przesłanki rozpoczęcia biegu przedawnienia roszczenia. Powódka podnosiła bowiem, że odczuwała negatywne skutki przetoczenia krwi bezpośrednio po zabiegu (pomimo braku takich adnotacji w dokumentacji medycznej sporządzonej w tamtym okresie). Wobec powyższego, trzyletni termin przedawnienia roszczenia upłynął w dniu 23 września 2011 r. Z tych względów, również i z tej przyczyny powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Z uwagi na to, że żądanie powódki zostało oddalone w całości, sąd o kosztach procesu rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Koszty poniesione przez stronę pozwaną wyniosły łącznie 5.400 zł (wynagrodzenie dla pełnomocnika). Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego ustalone zostało przez sąd z uwzględnieniem rodzaju i stopnia zawilości sprawy oraz nakładu pracy pełnomocnika na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j. z dnia 2018.01.30). Ponieważ strona powodowa przegrała proces w całości, sąd zasądził od niej na rzecz pozwanej kwotę 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W sprawie nie zachodziły podstawy zastosowania art.102k.p.c. Należy pamiętać, iż powódce został przydzielony pełnomocnik z urzędu, którego obowiązkiem było udzielić powódce niezbędnych porad w zakresie roszczenia którego zamierzała dochodzić. Profesjonalny pełnomocnik, mając pełną świadomość, że roszczenie jest przedawnione wystąpił

z pozwem i naraził powódkę na obowiązek zwrotu kosztów przeciwnikowi. Obowiązkiem pełnomocnika z urzędu jest kompleksowe udzielenie pomocy prawnej, także informowanie strony o widokach na uwzględnienie powództwa, w tym o bezcelowości składania pozwu w razie oczywistej jego bezzasadności. Sytuacja zgłoszenia przez powódkę wygórowanych roszczeń w sytuacji kiedy wykonano zabieg ratujący życie w tak odległym czasie, a powódka przed jego wykonaniem była dotknięta rozwijającą się chorobą samoistną, decyduje o uznaniu za zasadne, zasądzenia na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego, które zostały poniesione w celu koniecznej obrony interesów pozwanego w niniejszym postępowaniu.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu Sąd orzekł w oparciu o § 8 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U.2016.1715 z dnia 2016.10.18) uwzględniając stawkę należnego podatku od towarów i usług w wysokości 23%. Wobec powyższego Sąd przyznał radcy prawnemu G. F. wynagrodzenie w kwocie 4.428 zł i nakazał wypłacić tę kwotę ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.